

Oglasi, priposlana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novca predbrojbu, oglasiti, najbježe naputnicom ili poloznikom post. štedionice u Beču na administraciju lista u Puli.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravništvo u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše »Reklamacija«.

Cekovnog računa br. 847.849.
Telefon tiskare br. 38

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

«Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari». Narodna poslovica.

Izlazi svakog četvrtka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju ne po pisanju ne tiskaju, a nefrankirani ne primaju.

Predplata za poštarinom stoji 10 K u obće, 5 K za seljake, ili 8 K, odnosno 2:30 za pol godine.

Irvan carovino više poštarina. Plaća i utužuje se u Pulji.

Pojedini broj stoji 10 h, a ostali 20 h, koji u Pulji toli irvan leti.

Uredništvo i uprava nalazi se u »Tiskari Lagaja i dr. Vica Giulija br. 1, kamo neka se nalovjuju svapisma i predplata

Odgovorni urednik Jerko J. Mahulja.

Izdaje i tiska Lagaja i dr. u Pulji ulica Giulija 1.

Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu

Do kada....!

Zaludu je, što je ne prirodno, ne može dugo obstati. Ne prirodno je, da u jednoj državi, u većini slavenskoj gospodarstva Niemci i Madjari; ne prirodno je, da u Istri, u većini slavenskoj, pašuju milijenici bečkih njemačkih krugova i milijenici u Rimu — Talijani i talijanaši. Ne prirodno je, da u najstarijoj kraljevini u habsburgskoj monarhiji, to jest u Kraljevini Hrvatskoj, vlada, u ovom vieku, absolutizam. Ne prirodni stvari ima bezbroj u dunavskoj monarhiji.

Sve te ne prirodnosti nemilo se osvećuju. Mi u ovoj monarhiji živimo u pravom absolutističkom stanju. S nama, osobito Slavenima, vlada nekoliko njemačkih familija, koje su si odavna monopolizirale vlast u državi, te se prilipile za kormilo.

Ako samo promotrimo našu jednu Istru, opazit ćemo, da sav onaj teret, sva ona impertinencija, sva ona samovolja vladajuće talijanske klke, jest odjek žalostnog postojećeg sistema u ovoj državi.

Što drži Talijane na vlasti? Drže ih razno povlastice u izbornom redu za zem. sabor i drugdje; drže ih silni uplivi iz Rima i Berlina na Beč; drži ih očito kršenje temeljnih zakona ove monarhije, a osobito kršenje § 19. temeljnih zakona, koji govori o ravnopravnosti svih naroda i jezika.

Da bi se u Beču viši krugovi u istinu držali one zlatne rečenice: »Justitia regnorum fundamentum«, nestalo bi odmah tih nepravdanih, stetihih i protuzakonitih povlastica; da bi u Beču držali više do dostojanstva jedne neodvisne vevlevlasti, prezirom bi odbili svako pačanje Italije i Njemačke u unutarnje prilike u ovoj monarhiji; da bi u Beču više držali sami do sebe, do ugleda ove monarhije, oštro bi kaznili prekršitelje temeljnih zakona.

Ako čovjek siromak, gladan, ukrade komad kruha, vode ga u zatvor, a krestelji temeljnih drž. i zem. zakona, slobodno šću i dalje vladaju!

Biljeske iz talijanskog pašaloka.

Mnogi su se naši ljudi čudili, kad su se otkrila poznata pronevjeranja na občinskoj upravi u Pulji. Tomu se ipak ne smijemo čuditi, jer je stvar tako stara, tako običajna, da se moramo istoj naviknuti.

Sami Talijani priznaju, da su oni majstori u — poštenoj upravi občina, i to odavna, jako odavna.

Danas spominjemo samo sljedeću iskrenu ispovijest Talijana: U bivšem talijanskom listu »L'Eco di Pola« od 14. 5. 1888. — dakle pred 25 godina — čitamo: Noi precipitiamo, indubbiamente in un orrenda rovina e continuando nell'attuale sistema acceleremo la nostra caduta. . . Inutile l'illusori! Gli esempi della nostra amministrazione sono troppo manifesti per non dover confessare che il trionfo degli slavi è da ascrivere agli errori nostri. »Noi nella pubblica amministrazione, invece che l'esempio di una bona economia, abbiamo dato quello dell'imbroglio!«

Je li treba ovome nadodati još koju riječ? — Samo dvie opaske: prvo, ako

Što treba pogovarati se s Talijanima glede ravnopravnosti hrvatskoga i talijanskoga jezika u zem. istarskom saboru? Zakon je tu, pa neka se isti ovrši.

Neće li umjetna većina talijanskih zastupnika, da stuje taj temeljni zakon države, tada je vlada dužna da oktroira izborni red, te uvede drugi potpunoma pravedan za sve, bez razlike Talijana i Hrvata, bez povlastica za Talijane ni za Hrvate. Vidilo bi se tada, kako bi drugčije stvari izgledale u Istri.

Nebi tada trebalo baviti se pitanjem i gubitci vrijeme, kako da se učini sposobnim za rad istarski sabor.

Uvedenjem jednako prava i izvršavanja zakona i za Hrvate, izbjele bi dugogodišnje one trzavice u Istri, koje poriču svaki rad i napredak osobito na gospodarskom polju. U Istri treba da se uvede i vladavina i za Hrvate na temelju prava i poštivanja našega naroda i jezika, a ne podržavati i na dalje onu grdu anomaliju, da vlada u Istri već stotinu godina jedna oligarhična sekta Talijana i talijanaša samo za sebe, svoj truh i žep na štetu Hrvata i Slovenaca i gnusnim iscrpljivanjem većine pučanstva u Istri. Kad bi se to učinilo, ne bi trebalo proučavati shodnost uvođenja komesarijata u Istri. Možda i to zlo nebi škodilo kao predteča boljih odnošaja u ovoj tužnoj pokrajini.

Naš narod ima pravo pitati pozvane cimbenike: Do kada će trajati ova nedostojna igra s nama u Istri? Do kada će nasilje i kršenje zakona slaviti svoje orglje? Zar nisu dostatno otvorili oči onima gore nečuvene kradje u Pulji i razni drugi skandali?

Mičimo se u cijeloj Istri i dajmo glasno razumjeti, da ovako dalje ne smije ići.

Rat na Balkanu!

Pula, 23. aprila 1913.

Kolikogod se već na tjedne nagadjalo, da će mir na Balkanu doskora nastupiti,

ipak taj nije još niti danas sklopljen. Sada se može ipak reći, da je rat prestao i nastupio formalni mir. Saveznici balkanskih država predali su naime vevlevlastima notu, kojom prihvađaju posredovanje velikih sila za mir i pristali uz neke promjene u načelu na uvjete predložene od velikih sila. U toj noti se balkanske države najprije zahvaljuju velikim silama na posredovanju, koje je sadržano u 4 točke te vele, da i one žele, da intervencija uspije. Da olakšaju intervenciju, spremne su da prime predloge vevlevlastih uz molbu, da još mogu raspravljati o egejskim otocima, albanskim i trakim granicama. Napokon ne mogu balkanske države da se odreknu ratne odštete.

Na temelju odgovora započeli će sada pogovaranja o miru sa Turskom, a ina koje će vevlevlasti pregovarati sa balkanskim državama, te se sada može sa većom stalnošću ustvrditi, da će u kratko vrijeme biti sklopljen konačni mir.

Zaprieka brzom utanačenju mira jest do sada još uvijek pitanje Skadra. Crnogora naime uz sav pritisak vevlevlasti neće, da se odreče Skadra i da odustane od obzade te povuče svoju vojsku ispod Skadra. Crnogorski kralj i vlada uza sve to, da je Srbija povukla svoje čete ispod Skadra, uporno stoji na stanovištu da zauzmu Skadar i sobi pripoje te i nadalje objedaju grad i navaljuju na utvrde oko njega. Zadržje višest glase, da će Crnogora popustiti u pitanju Skadra, kako to zahtijevaju vevlevlasti, ali radi naroda i časti crnogorska vlada mora poduzeti sve, da Skadar zauzme, no ona će ga ipak morati napustiti vevlevlastima, koje od odluke, da Skadar pripadne novoj državi Albanskoj, neće ništa popustiti. S tom višću u savezu slaže se i činjenica, što je austrougarska vlada zaključila započeti opuštanjem pričuvnika na granici Crnogore i Srbije, što je u istinu već odpočelo sa opuštanjem nadomjestnih pričuvnika. Isto tako podkriepuje gornju viest o popuštanju Crne gore također činjenica, da

se je obći međunarodni položaj jako poboljšao, te su rek bi odstranjene za sada nesuglasice. Medjutim međunarodno ratno brodovlje drži i dalje zatvoreno crnogorska obala.

U zadnje vrijeme šire se po novinama glasine, da je nastao spor između Srbije i Grčke s jedne i Bugarske s druge strane radi granica i predjela u novooslobođenim zemljama. Ako su te viesti istinite, tada bi bile vrlo žalostne i od nedoglednih posljedica, jer bi tad balkanske države mogle jednim mahom izgubiti sve što su neizmjenjnim žrtvama u krvi i novcu teškim ali junackim naporima postigle. Nade je ipak, da će balkanski saveznici ostati tako pametni i složni i pri koncu svojih velikih uspjeha i neće postaviti na kokcu sva svoja junacka djela, kojima se čeli svijet divi.

Kad su ovi ređei bili već složeni, došla je danas po podne sa Cetinja ova viest: **Skadar je pao. Crnogorske čete ušte su jutros slavodobitno u grad!**

Iza pada Skadra u posjed Crnogoraca nmlaze se vevlevlasti pred gotovim činom. Kako će se sada razviti događaji i hoće li Europa promieniti svoje zauzeto stanovište pokazat će nedleka budućnost. Zauzećem Skadra ovjencana su slavna djela saveznika-osloboditelja i balkanski saveznici time uzeli oružjem Turcima sve u Europi izim Carigrad, kojeg bi bili Bugari također uzeli, da su htjeli.

Pogled po Primorju Puljsko-Rovinjski kot.

Držimo na pameti izbore! Dne 18. maja o. g. bili će izbor za jednog zastupnika na zemaljski sabor Istre iz obćenito kurije u gradu Pulji. Taj kotlar zastupao je do nedavna socijalista dr. Ritossa, oh.

u Pulji. Njihovi kolovodje sami idu od kuću do kuće, tumače njihovima važnost političkog društva, kupe nove članove itd.

Uhoda je onaj nesretni stvor, koji za novac prisluškuje, ako se gdje što govori proti kakovoj vladi, pa joj to sve odmah prijavi. Provokatorni agent je onaj nesretni stvor, koji svojim ponašanjem navede drugoga na kakav izgred, te ga onda prijavi.

Puljski »Giornaleto« od 11. 4. istao je još dublje u nemoralnu kaljužu. Taj list nije uhoda, niti provokatorni agent, već takvo stvorenje, za koje mi nemamo za sada rieč, kako bi ga nazvali. On naime iz svoje kaljuže izmisli nekakve »veleizdajničke« povike u Dalmaciji!

U poznatom zloglasnom »Iermann« kot. glavara u Splitu, koji je zabranio manifestacije na čast balkanske braće »Giornaleto« vidi posljedicu proganjenja Talijana sa strane austrijske vlade!

I takovi stvorovi još mogu da pišu o nekakvoj časti, takovini ljudima je povjerenja naša jedna Istra!

Sporazumili su se Talijani i Niemci proti nama. U Trstu se naime do mala imadu obavili občinski izbori. Ovih dana je trčavsko talijansko-šidovski glasilo pozvalo u pomoć Niemce proti Slavenima. A malo dana zatim istim je tonom pisao

Nama za primjer neka služi talijanska agitacija oko njihovoga novoga političkoga društva. U Poreču veli »U. N.« sakupilo se preko 200 novih članova, živo se radi

je i onomadno, da je pripravan priskočiti u pomoć svojim pristalsama bilo u kojoj neprilici.

Poznato je obćenito, kako su u posli jedne doba bile u velikoj novčanjoj stisci skoro sve naše posujilnice zbog obćenite novčanje mizerije u čitavoj monarhiji.

Naša novčana poduzeća morala su se uticati k Petru i Pavlu u da uzmožnu zadovoljiti svim mnogobrojnim potrebama i da ih ne stigne gotova propast. Plaćati su morali visoke kamate kod većih novčanjih zavoda, samo da se uzdrže i da ne propadnu. Sličnim talijanskim poduzećima nije naškodila novčanja mizerija, jer im nije trebalo drugo nego uteci se zemaljskom odboru u Poreču, koji ima za njih uvijek otvorenu veliku mošnjaku. Taj im je odbor vazda pomagao u neprilici i tako su sretno premostili tešku novčanju krizu.

Sretnih li Slavena Istre pod mačuhinjskom talijanskom većinom u zemaljskom odboru, koji se služi dvojakom mjerom!

Tko ne čita Inserate, neće se također brinuti za današnji oglaš. Srećke u korist Hrv. Narodne Straže, stomu možete učiniti ogromnu štetu. Taj oglaš izidje samo još danas. Neka ga dakle svatko čita, jer će inače biti prekasno.

Vjestnik

Gospodarske Sveze za Istru.

Društvo za štednju i zajmove u Lovranu imalo je dne 8. aprila 1913. glavnu skupštinu, na kojoj je bio raspravljen i odobren obračun za g. 1912.

Lovranska je posujilnica na ograničeno jamčenje, t. j. svaki zadržag odgovara za obvezu društva za 9 puta toliko, koliko iznasa zadržani dio. A svaki zadržani dio iznasa 2 K.

U prošloj godini je i Lovranska Posujilnica isplatila štedioničkih uložaka više nego ih je primila u istoj godini, ali sa svim tim iznasa je dosta dobro, kako pokazuje niže napisana bilanca.

Društvo za štednju i zajmove u Lovranu upravljaju poznati naši ljudi tamo, koji uživaju i zaslužuju podpuno povjerenje. Okolica nije siromašna. To jedno i drugo daje očekivati, da će Lovransko društvo sve više napredovati, a to će biti tako, da se čim veći broj naših ljudi upiše u društvo kao članovi i da oni kojim prelaze novca ulažu radje u to društvo nego li u druge novčanje zavode. Osobito je grieh od Boga da mnogi naši ljudi još današnji dan iz Votokog kotara i Kvarnerskih otoka nose novac u Riečke štedionice, mjesto da ga povjere svojim domaćim.

Bilanca.

Imovina (Aktiva).	K
Zajmovi	122.068 01
Tekući račun	2.993 81
Inventar pokretni	537 61
Inventar nepokretni	—
Zaostale kamate zajmova	34 49
Vriednost tiskanica	—
Vriednost biljega	—
Dio kod Gospod. Sveze	100 —
Dio kod Sveze u Celju	100 —
Dionica kod Jadranske banke	452 15
Gotovina koncem godine 1912.	331 40
	K 123.667 47

Dugovi (Pasiva).	K
Dielovi	590 —
Ulošci na štednju s kap. kam.	118.648 32
Tekući račun	4.547 —
Preplaćene kamate zajm.	342 71
Rezervna zaklada K 1.961 56)	1.961 56
Kamati	—
Čisti dobitak	577 88
	K 123.667 47

Društvo za štednju i zajmove u Malom Lošinju. To društvo imalo je glavnu skupštinu dne 13. aprila 1913. Promet za god. 1912. iznasa je skoro pol milijuna. Društvo je do sada lijepo napredovalo u prvih deset godina obvlantka. Rezervna zaklada iznasa sa čistim dobitkom za god. 1912. K 13.664 33. Tekom lanske godine pristupilo je novih članova 48 a otkupilo samih 8 te je svih članova do konca godine bilo 499.

Lošinjska Posujilnica ustanovila je također svoj natarajni red poslovanja.

Čistog dobitka imalo je Malo-Lošinjsko društvo u prošloj godini K 3.390 46. Kako je Malo-Lošinjski prometni grad, nadamo se, da će se i ova naša zadržaga sve bolje razvijati, a to će biti moguće, ako članovi plate više nego jedan mdradni dio i ako svoje prikladnje budu ulagali radje u to svoje domaćo društvo, nego li tamo drugamo

Bilanca.	K
Imovina (Aktiva).	211.600 66
Zajmovi	52.799 —
Tekući račun sa Svezom	465 57
Inventar nepokretni	25.974 90
Zaostale kamate zajmova	9.970 67
Dio kod Zadrugne Sveze	1.000 —
Dio kod Gospodarske Sveze	100 —
Vriednost papiri	500 —
Tekući račun post. šted. Beč	795 01
Državna obveznica	856 89
Gotovina koncem god. 1912.	10.262 49
	K 314.325 19

Dugovi (Pasiva).	K
Dielovi	2.010 —
Ulošci na štednju s kap. kam.	298.621 86
Preplaćene kamate zajmova	29 —
Rezervna zaklada K 10.043 18)	10.443 87
Kamati 4%	401 69)
Čisti oobitak	3.220 46
	K 314.325 19

Poziv

na glavnu skupštinu Kaštelirskog društva za štednju i zajmove, reg. zadr. na ogr. jam., koja će se držati u nedjeju dne 11. maja 1913. u 4 sata po podne u Narod. Domu (vlastita kuća) u Kašteliru sa sljedećim dnevnim redom:

1. Čitanje i odobrenje zapisnika zadnje glavne skupštine.
2. Izvješće odbora.
3. Odobrenje računskog zaključka za godinu 1912.
4. Promjena §§ 31. i 32. društvenih pravila.
5. Izbor upravitelja eventualno jednog odbornika.
6. Izbor domaćeg nadzornog odbora od tri lica.

Ako na ovoj glavnoj skupštini ne bi bio dovoljan broj članova, vršili će se pol sata kasnije na istom mjestu po istom dnevnom redu druga glavna skupština, koja bude valjana zaključivala bez obzira na broj prisutnih članova.

Odbor.

Poziv

na redovitu glavnu skupštinu „Društva za štednju i zajmove u Omisliju“, reg. zadr. na neogr. jam., koja će se obdržavati u ponedjeljak dne 12. maja 1913. u 3. sata po podne u društvenim prostorijama uz sljedeći

- dnevni red:
1. Izvješće i obračun za upravnu godinu 1912.
 2. Izvješće nadzornog odbora.
 3. Odluka o porabi čistog dobitka.
 4. Predložak.

Ravnateljstvo.

Prodaje se 3 sivača stroja „Singer“ za debelo tkanje i vezenje, i jedan stroj za postolare, posve novi, jeftine cijene. Uplatiti se trg Alighieri 7, III. pod.

Prodaje se jeftino pet na plin uz dva kotla. Uplatiti se u Via Ercola 21, III. kat.

Soba sa pokudrom za iznajmiti. Via Epulo 8, parter desno.

Jeftina kava

(dok traje zalih)

85^h 80^h

1/4 kg Brasil I. 1/4 kg Brasil II. pržena pržena u svim podružnicama

Julius Meinl
Uvoz kave

NOVA PODRUŽNICA
PULA, Via Sergia br. 35.

Ivan Kacin,

Ljubljana, Zaloška cesta 7.

Graditelj

Orgulja i harmonija

po americkom sustavu. — Gradi svake vrsti harmonije za crkve, škole i privatnike. Popravci orgulja i harmonija obavljaju se najjeftinije. —

Cienik badava i franko.

1000

i tisuću slika i raznih predmeta za muška i ženska odijela su u ojeniku, kojega raspaljuje badava Jugoslavenska raspaljavonica

R. Stermecki, Celje, br. 314.

Svoj k svome!

Restauracija „Narodni Dom“

— u Puli —

preporuča se svim Slovincima u i izvan Pula, da se sastaju u svojoj kući i svome domu te pozabave uz dobru kapljicu vina i izvrstnog Pilzenjakog piva, dobra jela topla i hladna iz domaće kuhinje — dobro poskrbljena.

Brat k bratu, Slaven k Slaveni! Ko pozna brata za brata, tom neće biti tuđin gospodar!

Pod tim geslom preporuča se domođincima

Restauracija „Narodni Dom“ u Puli
nlica Carrara.

Srećke u korist Narodne hrvatske Straže.

5 glavnih zgoditaka

90.000, 40.000, 30.000, 20.000 i 20.000 kruna odnosno franaka i lira

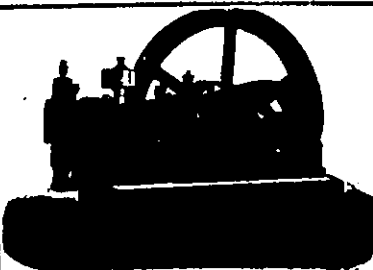
dobije tekom mjeseca svibnja

u sretnom slučaju već sa uplatom samo 5 kruna onaj, koji naruči izvrstnu skupinu 5 srećaka na 70 mjesečnih obroka po 5 K.

15 vučenja godišnje.

Zahtjevajte obširno svibanjsko izvješće o srećkama! Iz njegovog sadržaja: Za jednu krunu 100.000 franaka! — Izvješće raspislija i naručbe prima za srećkovno odjeljenje „Slovenske Straže“

g. Valentin Urbančić, Ljubljana.

NAJBOLEŠNANJEŠTAJŠNAGE

kao motor na naftu i ugljen DREBEL, najnovije izum iz Amerike, prometni trošak po konjoj snazi na 1/2, bol. više, motor na plin (gas), benzol, kerosen, ali se obično, najjeftinije, električna napajanja, daje namjere. Maše sa motorima plin, parova:

BRAZDANSKA TIJERNA MOTORI

na plin i d. d.

(A. E. Sveder Konstruktor vrhok
HARTZ, WAG, BERGHO)

najveća specijalna tvornica Evrope

Glavno i isključivo zastupstvo, kaoz sve upiše upravljanje valja:
Tehnička poslovanica:

EMANUEL I OSKAR KRAUS,
TRST, Via San Nicolo 2p.

Dobivaju se popise opreme za obratnja i industrijska poduzeća
Otkupnik za makrtjev besplatno i bez poštarine.
Djelovanje: hrvatski, slovenski, talijanski i njemački.